

Botanický inventarizační průzkum

Přírodní památky

Uherčická louka

Ester Ekrťová^{1,2} & Libor Ekrť^{1,2}

2008

¹Katedra botaniky, Přírodovědecká fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Branišovská 31, CZ-370 05, České Budějovice

²nám. Bratří Čapků 264, CZ-588 56, Telč, e-mail: ester.hofhanzlova@centrum.cz, libor.ekrt@gmail.com

Obsah

1 Úvod	3
2 Popis a lokalizace území	3
3 Metodika.....	3
4 Charakteristika území.....	4
4.1 Přírodní poměry	4
4.2 Geomorfologie	4
4.3 Geologie a hydrologie.....	4
5 Flóra PP Uherčická louka.....	4
5.1 Význam lokality z floristického hlediska	4
5.2 Nepůvodní druhy	5
5.3 Floristické srovnání s předchozím botanickým průzkumem	6
6 Vegetace PP Uherčická louka	11
6.1 Syntaxonomický přehled vegetace	11
6.2 Charakteristika jednotek aktuální vegetace	12
6.2.1 Makrofytní vegetace stojatých vod (V1F)	12
6.2.2 Rákosiny stojatých vod (M1.1).....	12
6.2.3 Vegetace vysokých ostřic (M1.7)	12
6.2.4 Vlhké pcháčové louky (T1.5).....	12
6.2.5 Mezofilní ovsíkové louky (T1.1).	13
6.2.6 Mokřadní vrbiny (K1).....	13
6.2.7 Mezofilní křoviny (K3).....	14
6.2.8 Kulturní travní porosty (X5)	14
6.2.9 Ruderální vegetace (X7)	14
6.2.10 Nálety pionýrských dřevin a výsadby (X12, X13)	14
7 Závěry a doporučení pro ochranu a management	17
7.1 Obecné zásady managementu	17
7.2 Návrh managementu dle dílčích ploch	17
7.3 Monitoring	20
8 Literatura	21
Příloha 1: Přehled a charakteristika vymapovaných segmentů	22
Příloha 2: Mapy	24
Příloha 3: CD (obrázky, elektronická verze průzkumy, GIS vrstvy)	

1 Úvod

Botanický inventarizační průzkum (IP) Přírodní památky (PP) Uherčická louka, ležící na západním okraji Znojemska v Jihomoravském kraji, byl proveden v průběhu vegetační sezóny roku 2008 na zakázku Odboru životního prostředí Jihomoravského kraje. Výsledkem provedeného průzkumu je floristická a vegetační inventarizace území PP Uherčická louka doplněná o poznámky k managementu, monitoringu vybraných vzácných druhů aj.

2 Popis a lokalizace území

Lokalizace: Uherčice – asi 400 m jv. od obce

Katastrální území: Uherčice

Výměra: 6,8318 ha

Nadmořská výška: 438–446 m n. m.

Rok vyhlášení PP: 1999

3 Metodika

Lokalita byla navštívena čtyřikrát v průběhu celé vegetační sezóny roku 2008 (27. 4., 16. 5., 25. 5., 5. 8.) a inventarizována byla pouze vlastní plocha rezervace bez ochranného pásma.

Nomenklatura vyšších rostlin je sjednocena podle Klíče ke květeně ČR (KUBÁT et al. 2002). Taxony jsou obvykle rozlišeny na úrovni druhu či poddruhu. Výjimečně jsou některé taxonomicky obtížné skupiny řazeny na úroveň jiných taxonomických jednotek (např. *Taraxacum* sect. *Ruderalia*, *Ranunculus auricomus* agg.). Ohrožené taxony jsou řazeny do kategorií uvedených v červeném seznamu cévnatých rostlin České republiky (HOLUB & PROCHÁZKA 2000). Nepůvodní druhy rostlin jsou klasifikovány podle Katalogu nepůvodních druhů ČR (PYŠEK et al. 2002). Výjimku tvoří *Arrhenatherum elatius*, který je v současné době považován za archeofyt spíše než za neofyt (CHYTRÝ et al. 2005).

Studium vegetace bylo provedeno klasickými metodami curyšsko-montpelliérské školy, fytoecologické snímky byly zaznamenány s použitím sedmičlenné Braun-Blanquetovy stupnice (BRAUN-BLANQUET 1932, MORAVEC et al. 1994). Zapsáno bylo 5 fytoecologických snímků (viz Tab. 2). Jednalo se vždy o snímky travinné nelesní vegetace o velikosti analyzované plochy 16 m². Pozice (zeměpisné souřadnice) fytoecologických snímků byla zaměřena pomocí GPS přístroje Garmin Vista C v souřadném systému WGS-84. Mechové patro nebylo hodnoceno, byla zaznamenána pouze jeho celková pokryvnost (viz Tab 2). Jednotky aktuální vegetace jsou klasifikovány na úrovni svazu případně asociace. Není-li možno jednotku jednoduše syntaxonomicky definovat, je vymezena na základě druhové skladby a ekologických charakteristik. Nomenklatura zaznamenaných syntaxonů luční vegetace je sjednocena podle Chytrého (CHYTRÝ 2007) a ostatní syntaxony jsou uvedeny dle Moravce (MORAVEC 1995). Jednotlivé syntaxony byly přiřazeny do biotopů definovaných dle Katalogu biotopů České republiky (CHYTRÝ et al. 2001). Kódy těchto biotopů jsou uvedeny za konkrétním syntaxonem v popisu jednotek aktuální vegetace. Na základě vymapovaných typů vegetace byla sestavena mapa současné vegetace PP Uherčická louka (viz Příloha 2). Z důvodu přehlednosti legendy byly jednotky použité v mapě uvedeny dle Katalogu biotopů

České republiky (CHYTRÝ et al. 2001). Bližší syntaxonomická specifikace (na úrovni svazu či asociace) je uvedena v popisu příslušných jednotek aktuální vegetace.

Dokladové herbářové sběry vyšších rostlin budou uloženy v Muzeu Vysočiny Jihlava (MJ).

4 Charakteristika území

4.1 Přírodní poměry

Území tvoří mělká terénní sníženina s vlhkými loukami a lody navazujícími na litorál menšího rybníka Krotajch (Krotcích) nacházejícího se asi 600 jz. od zámku v obci Uherčice.

Území se nalézá ve fytogeografickém okrese (fytochorionu) 68 – Moravské podhůří Vysočiny (fytogeografický obvod – Českomoravské mezofytikum) (SKALICKÝ 1988) a ve čtverci 7059d středoevropského síťového mapování (EHRENDORFER & HAMANN 1965).

Potencionální přirozenou vegetaci území tvořily černýšové dubohabřiny asociace *Melampyro nemorosi-Carpinetum* (NEUHÄUSLOVÁ 1998).

Chráněné území je hodnotné z regionálního hlediska výskytem posledních fragmentů vlhkých a slatinných luk nižších poloh na bázemi bohatším podloží a výskytem na ně vázaných vzácných a ohrožených druhů rostlin. Území přírodní památky je však značně pozměněné a degradované jednak odvodněním a intenzivní zemědělskou činností v minulosti a jednak absencí, či nedostatečným a nevhodným managementem v současnosti.

4.2 Geomorfologie

Území PP Uherčická louka je dle geomorfologického členění ČR (CULEK 1996) součástí podsoustavy Českomoravská vrchovina, konkrétně celku Jevišovická pahorkatina a leží na rozhraní podcelku Jemnická kotlina a Bítovská pahorkatina (okrsek – Uherčická pahorkatina).

4.3 Geologie a hydrologie

Geologické podloží je tvořeno krystalickými vápenci moravika. V místech údolní sníženiny je horninové podloží překryto deluviofluviálními, písčito-hlinitými sedimenty a v místě rybníka fluviálními nečleněnými sedimenty čtvrtohorního stáří (ČGS 2004). Rybník byl založen v mělké pramenné míse překryté sprašovými hlínami a na místech s vysokou hladinou podzemní vody jsou půdy tvořeny gleji a pseudogleji (MACKOVČIN et al. 2007).

PP Uherčická louka je odvodňována bezejmenným tokem do potoka Blanice náležející do povodí Želetavky.

5 Flóra PP Uherčická louka

5.1 Význam lokality z floristického hlediska

Při floristické inventarizaci bylo na lokalitě celkem nalezeno 175 taxonů cévnatých rostlin (viz Tab. 1). Celkem bylo zaznamenáno 8 taxonů registrovaných v Červeném seznamu České republiky (Holub & Procházka 2000), z toho tři taxony z kategorie druhů silně ohrožených (C2) – ostřice odchylná (*Carex appropinquata*), topol černý (*Populus nigra*) a zdravínek jarní (*Odontites vernus*). Hodnocení zdravínku do kategorie druhů C2 dle Červeného seznamu je zavádějící, protože vzácný je pouze méně častý poddruh, nikoliv však poddruh běžněji se

vyskytující, který byl nalezen i na této lokalitě. Dále byly zaznamenány dva taxony z kategorie druhů ohrožených (C3) – upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*) a krtičník křídlatý (*Scrophularia umbrosa*) a z kategorie druhů vyžadujících pozornost, méně ohrožených (C4a) zde byly zaznamenány druhy ostřice trsnaná (*Carex cespitosa*), ostřice pobřežní (*Carex riparia*) a chrastavec křovištní (*Knautia drymeia*). Ze zaznamenaných druhů je pouze jediný (upolín nejvyšší,) chráněný zákonem v rámci vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 jako ohrožený druh (§3). Aktuální výskyt vybraných jednotlivých vzácných a ohrožených taxonů je znázorněn v Příloze 2 (obr. 3).

Významným druhem zaznamenaným na území PP Uherčická louka je **upolín nejvyšší** (*Trollius altissimus*), který jistě v současné době představuje jeden z předmětů ochrany přírodní památky. Jeho výskyt je však soustředěn pouze do omezené plochy v centrální části přírodní památky (viz obr. 3). Zdá se, že se na populaci upolínu negativně podepisuje jednak částečné odvodnění lokality v minulosti, pozvolná eutrofizace z bezprostředně navazujících polních kultur i nepříliš optimální management (pálení biomasy přímo v ploše s upolíny).

Z botanického a dendrologického pohledu je zde zajímavá a významná populace **topolu černého** (*Populus nigra*). Mohutné a velmi staré stromy byly v minulosti zřejmě uměle vysázeny do okolí rybníka a dnes tvoří i z krajinářského pohledu významné prvky. Jistě by stálo za úvahu provést nařízkování stromů a dát materiál do genové banky vzhledem ke skutečnosti, že na řadě míst ČR, kde byl topol černý udáván existují četné hybridní typy vzniklé nakřížením s *Populus ×canadensis*. V přírodní památce se zdá, že topol černý zde není introgresí zasažen.

Druhy chráněné zákonem, které nebyly v roce 2008 autory této zprávy ověřeny ani přes návštěvu lokality v době optimální pro kvetení jsou kosatec sibiřský (*Iris sibirica*) a žluťucha lesklá (*Thalictrum flavum*). Žluťucha žlutá (*Thalictrum flavum*) byla v roce 1996 zaznamenána pouze ojedinele při okraji strojově kosené plochy v severní části lokality na místech v pokročilém stádiu degradace vlivem eutrofizace (Anonymus 1996). V roce 2008 byla popisovaná plocha prohledána, ale výskyt nebyl ověřen. Lze tedy předpokládat, že současný stav lokality již nevyhovuje druhům takto citlivým. U žluťuchy žluté lze také uvažovat, že může ještě existovat ve sterilním stavu v hustých porostech terestrických rákosin a v současné době je její nalezení pod rozlišovací schopností běžného průzkumu. Stejně jako v předchozím průzkumu (Anonymus 1996) nebyl ověřen výskyt ostřice Davallovi (*Carex davalliana*), která před ca 15-20 lety měla na lokalitě ještě přežívat (Grulich in Anonymus 1996). Zmíněná plocha je v současné době značně degradovaná eutrofizací, neobhospodařováním a následnou expanzí ostřic a rákosu.

Studované území lze považovat druhově za středně bohaté. Bohužel řada negativních vlivů působí nejen na kvalitu biotopů, ale i na jejich druhové složení a lze předpokládat, že řada citlivějších druhů zaznamenaných v předchozím floristickém průzkumu (Anonymus 1996) zde již vyhynula nebo je za hranicí nalezitelnosti. Jednoznačně negativní vliv má narušení vodního režimu lokality, eutrofizace a nepříliš vhodný management nejcitlivějších a relativně maloplošných částí lokality, který by však šlo jistě poměrně jednoduše směřovat lepším směrem. I přes tyto skutečnosti však nadále lokalita představuje charakteristickou ukázkou květeny vlhkých luk a mokřadů v současnosti již v daném regionu poměrně vzácných. Tyto biotopy v minulosti plošně zmizely především vlivem intenzifikace zemědělství, odvodňování krajiny a následnou eutrofizací.

5.2 Nepůvodní druhy

Na inventarizovaném území byl zjištěn jen relativně malý počet nepůvodních druhů (32 druhů), které nijak zásadně neovlivňují kvalitu rostlinných společenstev na lokalitě. Bylo zde zaznamenáno 21 druhů naturalizovaných. Jedná se z části o druhy ruderální a nitrofilní a

z části o polní plevelle okrajově přesahující z přilehlé polní kultury. Ani výskyt 11-ti druhů invazních jako chundelka metlice (*Apera spica-ventii*), ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), měrnice černá (*Ballota nigra*), pcháč oset (*Cirsium arvense*), pcháč obecný (*Cirsium vulgare*), bolehlav plamatý (*Conium maculatum*), jitrocel větší (*Plantago major*), vratič obecný (*Tanacetum vulgare*), heřmánkovec nevonný (*Tripleurospermum inodorum*), rozrazil břečťanolistý (*Veronica hederifolia*), rozrazil perský (*Veronica persica*) nepředstavuje pro lokalitu významné ohrožení. Jedná se opět o více či méně hojné druhy polních plevelů a ruderalních druhů vyskytujících se na lokalitě okrajově. Z pohledu doby kolonizace nepůvodních druhů na území ČR zaznamenaných na lokalitě byly nalezeny 3 neofyty (kolonizace po r. 1500) a 29 archeofytů (kolonizace před r. 1500).

5.3 Floristické srovnání s předchozím botanickým průzkumem

Jediný historický botanický průzkum PP Uherčická louka, který je autorům tohoto průzkumu k dispozici je průzkum provedený v roce 1996 (Anonymus 1996) a který zde zaznamenal 152 taxonů cévnatých rostlin. Jednalo se o průzkum bezesporu kvalitní, který se počtem druhů příliš neliší od námi zaznamenaných 175 druhů. Málokterá inventarizace zaznamená pouze stejné taxony, a proto zde existuje skupina druhů, která nebyla zaznamenána v průzkumu z r. 1996 a naopak skupina druhů nezaznamenaná námi v r. 2008. V předchozím průzkumu bylo navíc zaznamenáno 23 druhů, které nebyly v roce 2008 ověřeny (viz tab. 1). Jedná se o druhy širokého spektra biotopů a nelze spolehlivě zhodnotit, jestli některé druhy nemohly být v terénu přehlédnuty nebo již na území přírodní památky nerostou. V některých případech zřejmě došlo k rozdílné determinaci taxonů např. *Galium palustre* vs. *Galium elongatum* či *Carex paniculata* vs. *Carex appropinquata*. Z druhů ochránářsky významných nebyl v roce 2008 zaznamenán lakušník nitřolistý (*Batrachium trichophyllum*), žluťucha žlutá (*Thalictrum flavum*), žluťucha lesklá (*Thalictrum lucidum*), kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*) a kosatec sibiřský (*Iris sibirica*). Předpokládáme, že se většina těchto druhů již na území Uherčické louky pravděpodobně nevyskytuje. Podle údaje z předchozího průzkumu (Anonymus 1996), mělo v centrální části lokality přežívat několik jedinců žluťuchy lesklé (*Thalictrum lucidum*). Tato plocha je však v současné době značně degradovaná absencí hospodaření, a výraznou expanzí rákosu. Výskyt tohoto druhu nelze vyloučit a je možné, že se po obnově pravidelné seče a částečnému potlačení expandujícího rákosu může znovu objevit.

Na lokalitě také nebyla ověřena ostřice latnatá (*Carex paniculata*). Všechny i značně vyvinuté bulvy považujeme za ostřici odchylnou (*C. appropinquata*). Tuto skutečnost nám potvrdil také V. Grulich (in verb.). Lze předpokládat, že ostřice latnatá (*Carex paniculata*) na lokalitě neroste.

Podíváme-li se na druhový seznam z druhé stránky, tak v r. 2008 bylo zaznamenáno 48 druhů, které nefigurují v seznamu druhů z r. 1996. V současném průzkumu z r. 2008 byly navíc podchyceny druhy ruderalní, segetální a jednoleté rostoucí při okraji přírodní památky. Dále byly nově zaznamenány druhy časně jarní např. prvosenka vyšší (*Primula elatior*), orsej jarní (*Ficaria verna*), druhy, které mohou činit určovací problémy jako jsou vrby – vrba nachová (*Salix purpurea*) a vrba košíkářská (*Salix viminalis*), nebo druhy drobné a snadno přehlédnutelné jako je len počistivý (*Linum catharticum*), sítina článkovaná (*Juncus articulatus*), vrbovka malokvětá (*Epilobium parviflorum*), škarda bahenní (*Crepis paludosa*), či trávy jako je psineček výběžkatý (*Agrostis stolonifera*) nebo sveřep vzpřímený (*Bromus erectus*).

Tabulka 1. Inventarizační seznam taxonů vyšších rostlin zjištěných na území Přírodní památky Uherčická louka v roce 2008 doplněný o přehled výsledků předchozího botanického průzkumu (Anonymus 1996).

legenda:

§ – chráněné druhy podle vyhl. MŽP ČR č. 395/1992 Sb.: §1 = kriticky ohrožený druh, §2 = silně ohrožený druh, §3 ohrožený druh

C – druhy Červeného seznamu ČR (Holub & Procházka 2000): C1 = kriticky ohrožený taxon; C2 = silně ohrožený taxon; C3 = ohrožený taxon; C4 = vzácnější taxon vyžadující pozornost

+ – záznam konkrétního taxonu v průzkumu/literárním zdroji

Stat – status nepůvodního druhu dle Pyšek et al. (2002): **nat** – nepůvodní naturalizovaný taxon; **cas** – nepůvodní taxon s nahodilým výskytem; **inv** – nepůvodní invazní taxon

Res – doba kolonizace nepůvodního druhu do ČR dle Pyšek et al. (2002): **ar** – archeofyt; **neo** – neofyt

MJ – herbářový doklad je uložen v Muzeu Vysočiny Jihlava

1996 – inventarizační botanický průzkum z roku 1996 (Anonymus 1996)

L&E – recentní průzkum autorů zprávy z roku 2008

taxon	české jméno	§	C	Stat	Res	leg.	1996	L&E
<i>Agrimonia eupatoria</i>	řepík lékařský	.	.	.	.	.	.	+
<i>Agrostis stolonifera</i>	psineček výběžkatý	.	.	.	.	.	.	+
<i>Achillea millefolium</i>	řebříček obecný	.	.	.	.	.	+	+
<i>Ajuga reptans</i>	zběhovce plazivý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Alchemilla monticola</i>	kontryhel pastvinný	.	.	.	.	MJ	+	+
<i>Alisma plantago-aquatica</i>	žabník jitrocelový	.	.	.	.	.	+	.
<i>Alliaria petiolata</i>	česnáček lékařský	.	.	.	.	.	+	+
<i>Alopecurus pratensis</i>	psárka luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Amaranthus</i> sp.	laskavec	.	.	.	.	.	.	+
<i>Angelica sylvestris</i>	děhel lesní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Anthriscus sylvestris</i>	kerblík lesní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Apera spica-venti</i>	chundelka metlice	.	.	inv	ar	.	.	+
<i>Arctium lappa</i>	lopuch větší	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Arctium tomentosum</i>	lopuch plstnatý	.	.	nat	ar	.	+	+
<i>Arrhenatherum elatius</i>	ovsík vyvýšený	.	.	inv	ar	.	+	+
<i>Artemisia vulgaris</i>	pelyněk černobýl	.	.	.	.	.	+	+
<i>Avenula pubescens</i>	ovsík pýřitý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Ballota nigra</i>	měrnice černá	.	.	inv	ar	MJ	+	+
<i>Barbarea vulgaris</i>	barborka obecná	.	.	.	.	.	.	+
<i>Batrachium trichophyllum</i>	lakušník nitřolistý	.	C3	.	.	.	+	.
<i>Betula pendula</i>	bříza bělokorá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Bistorta major</i>	rdesno hadí kořen	.	.	.	.	.	+	+
<i>Bromus erectus</i>	sveřep vzpřímený	.	.	.	.	.	.	+
<i>Calamagrostis epigejos</i>	třtina křovištní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Caltha palustris</i>	blatouch bahenní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Campanula patula</i>	zvonek rozkladitý	.	.	.	.	.	+	.
<i>Campanula rapunculoides</i>	zvonek řepkovitý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Capsella bursa-pastoris</i>	kokoška pastuší tobolka	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Cardamine pratensis</i>	řeřišnice luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Carduus crispus</i>	bodlák kadeřavý	.	.	nat	ar	.	+	+
<i>Carex acuta</i> subsp. <i>acuta</i>	ostřice štíhlá pravá	.	.	.	.	.	+	.
<i>Carex acuta</i> subsp. <i>intermedia</i>	ostřice štíhlá prostřední	.	.	.	.	.	+	.

taxon	české jméno	§	C	Stat	Res	leg.	1996	L&E
<i>Carex acutiformis</i>	ostřice ostrá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Carex appropinquata</i>	ostřice odchylná	.	C2	.	.	MJ	+	+
<i>Carex brizoides</i>	ostřice třeslicovitá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Carex cespitosa</i>	ostřice trsnatá	.	C4a	.	.	.	+	+
<i>Carex contigua</i>	ostřice klasnatá	.	.	.	.	MJ	+	+
<i>Carex hirta</i>	ostřice srstnatá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Carex panicea</i>	ostřice prosová	.	.	.	.	.	+	+
<i>Carex paniculata</i>	ostřice latnatá	.	C4a	.	.	.	+	.
<i>Carex riparia</i>	ostřice pobřežní	.	C4a	.	.	.	+	+
<i>Carex vesicaria</i>	ostřice měchýřkatá	.	.	.	.	.	+	.
<i>Carum carvi</i>	kmín kořený	.	.	.	.	.	+	+
<i>Centaurea jacea</i>	chrpa luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Centaurea scabiosa</i>	chrpa čekánek	.	.	.	.	.	.	+
<i>Cerastium arvense</i>	rožec rolní	.	.	.	.	.	.	+
<i>Cerastium holosteoides</i>	rožec obecný	.	.	.	.	.	+	+
<i>Cichorium intybus</i>	čekanka obecná	.	.	nat	ar	.	+	.
<i>Cirsium arvense</i>	pcháč oset	.	.	inv	ar	.	+	+
<i>Cirsium canum</i>	pcháč šedý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Cirsium oleraceum</i>	pcháč zelinný	.	.	.	.	.	+	+
<i>Cirsium vulgare</i>	pcháč obecný	.	.	inv	ar	.	.	+
<i>Cirsium ×tataricum</i> (<i>C. canum</i> × <i>C. oleraceum</i>)	pcháč	.	.	.	.	.	+	+
<i>Colchicum autumnale</i>	ocún jesenní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Conium maculatum</i>	bolehlav plamatý	.	.	inv	ar	.	+	+
<i>Convolvulus arvensis</i>	svlačec rolní	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Cornus sanguinea</i>	svída krvavá	.	.	.	.	MJ	.	+
<i>Crataegus</i> sp.	hloh	.	.	.	.	MJ	+	+
<i>Crepis biennis</i>	škarda dvouletá	.	.	nat	ar	.	+	+
<i>Crepis paludosa</i>	škarda bahenní	.	.	.	.	.	.	+
<i>Cruciata laevipes</i>	svízelka chlupatá	.	.	.	.	.	.	+
<i>Dactylis glomerata</i>	srha laločnatá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Descurainia sophia</i>	úhorník mnohodílný	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Deschampsia cespitosa</i>	metlice trsnatá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Elytrigia repens</i>	pýr plazivý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Epilobium ciliatum</i>	vrbovka žláznatá	.	.	inv	neo	.	+	.
<i>Epilobium hirsutum</i>	vrbovka chlupatá	.	.	.	.	.	.	+
<i>Epilobium parviflorum</i>	vrbovka malokvětá	.	.	.	.	MJ	.	+
<i>Equisetum arvense</i>	přeslička rolní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Equisetum palustre</i>	přeslička bahenní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Euphorbia helioscopia</i>	pryšec kolovratec	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Fallopia convolvulus</i>	opletka obecná	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Festuca arundinacea</i>	kostřava rákosovitá	.	.	.	.	.	+	.
<i>Festuca pratensis</i>	kostřava luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Festuca rubra</i>	kostřava červená	.	.	.	.	.	+	+
<i>Ficaria verna</i>	orsej jarní	.	.	.	.	.	.	+
<i>Filipendula ulmaria</i>	tužebník jilmový	.	.	.	.	.	+	+
<i>Fraxinus excelsior</i>	jasan ztepilý	.	.	.	.	.	.	+
<i>Galeopsis tetrahit</i>	konopice polní	.	.	.	.	.	+	.
<i>Galium album</i>	svízel bílý	.	.	.	.	MJ	.	+
<i>Galium aparine</i>	svízel přitula	.	.	.	.	.	+	+
<i>Galium elongatum</i>	svízel prodloužený	.	.	.	.	MJ	.	+
<i>Galium mollugo</i> s. str.	svízel povázka	.	.	.	.	MJ	+	+
<i>Galium palustre</i>	svízel bahenní	.	.	.	.	.	+	+

taxon	české jméno	§	C	Stat	Res	leg.	1996	L&E
<i>Galium uliginosum</i>	svízel slatinný	.	.	.	.	.	+	+
<i>Galium verum</i> agg.	svízel syřišřový	.	.	.	.	MJ	+	+
<i>Geranium palustre</i>	kakost bahenní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Geranium pratense</i>	kakost luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Geum urbanum</i>	kuklák městský	.	.	.	.	.	+	+
<i>Glechoma hederacea</i>	popenec obecný	.	.	.	.	MJ	+	+
<i>Heracleum sphondylium</i>	bolševník obecný	.	.	.	.	.	+	+
<i>Holcus lanatus</i>	medyněk vlnatý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Hypericum hirsutum</i>	třezalka chlupatá	.	.	.	.	.	+	.
<i>Chaerophyllum aromaticum</i>	krabilice zápašná	.	.	.	.	.	+	+
<i>Chaerophyllum temulum</i>	krabilice mámivá	.	.	.	.	.	+	.
<i>Chenopodium album</i>	merlík bílý	.	.	.	.	.	.	+
<i>Iris sibirica</i>	kosatec sibiřský	§2	C3	.	.	.	+	.
<i>Juncus articulatus</i>	sítina článkovaná	.	.	.	.	.	.	+
<i>Juncus effusus</i>	sítina rozkladitá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Juncus inflexus</i>	sítina sivá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Knautia arvensis</i>	chrastavec rolní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Knautia drymeia</i>	chrastavec křovišřtní	.	C4a	.	.	.	.	+
<i>Lamium album</i>	hluchavka bílá	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Lamium maculatum</i>	hluchavka skvřnitá	.	.	.	.	.	+	.
<i>Lamium purpureum</i>	hluchavka nachová	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Lapsana communis</i>	kapustka obecná	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Lathyrus pratensis</i>	hrachor luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Lemna minor</i>	okřehěk menší	.	.	.	.	.	+	+
<i>Leontodon hispidus</i>	máchelka srstnatá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Leucanthemum vulgare</i> agg.	kopřetina bílá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Linum catharticum</i>	len počistivý	.	.	.	.	.	.	+
<i>Lolium perenne</i>	jílek vytrvalý	.	.	.	.	.	.	+
<i>Lotus corniculatus</i>	šřírovník řůžkatý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Luzula campestris</i>	bika ladní	.	.	.	.	.	.	+
<i>Lycopus europaeus</i>	karbinec evropský	.	.	.	.	.	+	+
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	kohoutek luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Lysimachia nummularia</i>	vrbina penízřková	.	.	.	.	.	+	+
<i>Lysimachia vulgaris</i>	vrbina obecná	.	.	.	.	.	+	+
<i>Lythrum salicaria</i>	kypřej vřbice	.	.	.	.	.	+	+
<i>Medicago lupulina</i>	tolice děřelová	.	.	nat	ar	.	+	+
<i>Medicago sativa</i>	tolice setá	.	.	nat	neo	.	.	+
<i>Mentha arvensis</i> agg.	mářa rolní	.	.	nat	ar	MJ	+	+
<i>Mentha longifolia</i>	mářa dlouholistá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Myosoton aquaticum</i>	křehkýř vodní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Odontites vernus</i>	zdravínek jarní	.	C2	.	.	.	+	+
<i>Pastinaca sativa</i>	pastinák setý	.	.	nat	ar	MJ	+	+
<i>Persicaria amphibia</i>	rdesno obojživelné	.	.	.	.	.	+	+
<i>Phalaris arundinacea</i>	chrastice rákosovitá	.	.	.	.	.	+	.
<i>Phleum pratense</i>	bojínek luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Phragmites australis</i>	rákos obecný	.	.	.	.	.	+	+
<i>Pimpinella major</i>	bedrník větřší	.	.	.	.	.	+	+
<i>Plantago lanceolata</i>	jitrocel kopinatý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Plantago major</i>	jitrocel větřší	.	.	inv	ar	.	+	+
<i>Plantago media</i>	jitrocel prostřední	.	.	.	.	.	+	.
<i>Poa palustris</i>	lipnice bahenní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Poa pratensis</i>	lipnice luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Poa trivialis</i>	lipnice obecná	.	.	.	.	.	+	+

taxon	české jméno	§	C	Stat	Res	leg.	1996	L&E
<i>Polygonatum multiflorum</i>	kokořík mnohokvětý	.	.	.	.	.	+	.
<i>Polygonum aviculare</i> agg.	truskavec ptačí	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Populus nigra</i>	topol černý	.	C2	.	.	MJ	+	+
<i>Potamogeton crispus</i>	rdest kadeřavý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Potentilla anserina</i>	mochna husí	.	.	.	.	.	+	+
<i>Potentilla reptans</i>	mochna plazivá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Primula elatior</i>	prvosenka vyšší	.	.	.	.	.	.	+
<i>Prunella vulgaris</i>	černohlávek obecný	.	.	.	.	.	+	+
<i>Prunus avium</i>	slivoň ptačí	.	.	.	.	.	+	+
<i>Prunus spinosa</i>	slivoň trnka	.	.	.	.	.	+	+
<i>Ranunculus acris</i>	pryskyřník prudký	.	.	.	.	.	+	+
<i>Ranunculus auricomus</i> agg.	pryskyřník zlatožlutý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Ranunculus repens</i>	pryskyřník plazivý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Rhamnus cathartica</i>	řešetlák počistivý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Rosa</i> sp.	růže	.	.	.	.	.	+	+
<i>Rubus caesius</i>	ostružiník ježiník	.	.	.	.	.	+	+
<i>Rubus idaeus</i>	ostružiník maliník	.	.	.	.	.	+	.
<i>Rumex acetosa</i>	šťovík kyselý	.	.	.	.	.	.	+
<i>Rumex acetosella</i>	šťovík menší	.	.	.	.	.	+	.
<i>Rumex crispus</i>	šťovík kadeřavý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Rumex obtusifolius</i>	šťovík tupolistý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Salix alba</i>	vrba bílá	.	.	.	.	MJ	+	+
<i>Salix cinerea</i>	vrba popelavá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Salix fragilis</i>	vrba křehká	.	.	.	.	.	+	+
<i>Salix purpurea</i>	vrba nachová	.	.	.	.	.	.	+
<i>Salix viminalis</i>	vrba košíkářská	.	.	.	.	.	.	+
<i>Salvia pratensis</i>	šalvěj luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Sambucus nigra</i>	bez černý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Sanguisorba officinalis</i>	krvavec toten	.	.	.	.	.	+	+
<i>Scirpus sylvaticus</i>	skřípina lesní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Scrophularia umbrosa</i>	krtičník křídlatý	.	C3	.	.	MJ	+	+
<i>Scutellaria galericulata</i>	šišák vroubkovaný	.	.	.	.	.	+	.
<i>Securigera varia</i>	čičorka pestrá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Selinum carvifolia</i>	olešník kmínolistý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Silene latifolia</i> subsp. <i>alba</i>	silenka šírolistá bílá	.	.	nat	ar	.	+	+
<i>Solanum dulcamara</i>	lilek potměchuť	.	.	.	.	.	+	+
<i>Sonchus arvensis</i>	mléč rolní	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Stellaria graminea</i>	ptačinec trávovitý	.	.	.	.	.	+	.
<i>Symphytum officinale</i>	kostival lékařský	.	.	.	.	.	+	+
<i>Tanacetum vulgare</i>	vrtič obecný	.	.	inv	ar	.	.	+
<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i>	pampeliška	.	.	.	.	.	+	+
<i>Thalictrum flavum</i>	žluťucha žlutá	§2	C2	.	.	.	+	.
<i>Thalictrum lucidum</i>	žluťucha lesklá	.	C3	.	.	.	+	.
<i>Thlaspi arvense</i>	penízek rolní	.	.	nat	ar	.	.	+
<i>Tragopogon orientalis</i>	kozí brada východní	.	.	.	.	.	.	+
<i>Trifolium dubium</i>	jetel pochybný	.	.	.	.	.	.	+
<i>Trifolium hybridum</i>	jetel zvrhlý	.	.	nat	neo	.	+	+
<i>Trifolium pratense</i>	jetel luční	.	.	.	.	.	+	+
<i>Trifolium repens</i>	jetel plazivý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Tripleurospermum inodorum</i>	heřmánkovec nevonný	.	.	inv	ar	.	.	+
<i>Trisetum flavescens</i>	trojštět žlutavý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Trollius altissimus</i>	upolín nejvyšší	§3	C3	.	.	.	+	+
<i>Tussilago farfara</i>	podběl lékařský	.	.	.	.	.	.	+

taxon	české jméno	§	C	Stat	Res	leg.	1996	L&E
<i>Typha angustifolia</i>	orobinec úzkolistý	.	.	.	.	.	+	+
<i>Urtica dioica</i>	kopřiva dvoudomá	.	.	.	.	.	+	+
<i>Valeriana dioica</i>	kozlík dvoudomý	.	C4a	.	.	.	+	.
<i>Valeriana officinalis</i> agg.	kozlík lékařský	.	.	.	.	.	+	.
<i>Veronica beccabunga</i>	rozrazil potoční	.	.	.	.	MJ	+	+
<i>Veronica hederifolia</i>	rozrazil břechťanolistý	.	.	inv	ar	.	.	+
<i>Veronica chamaedrys</i>	rozrazil rezekvítek	.	.	.	.	.	+	+
<i>Veronica persica</i>	rozrazil perský	.	.	inv	neo	.	.	+
<i>Veronica serpyllifolia</i>	rozrazil douškolistý	.	.	.	.	.	.	+
<i>Vicia sepium</i>	vikev plotní	.	.	.	.	.	+	+
<i>Vicia tetrasperma</i>	vikev čtyřsemenná	.	.	.	.	.	+	+

6 Vegetace PP Uherčická louka

Území PP Uherčická louka je tvořeno výhradně nelesními lučními, mokřadními a vodními rostlinnými společenstvy. Vegetace je celkově poměrně uniformní a ve značně pokročilém stádiu degradace. Území představuje menší luční komplex v mělké terénní sníženině za rybníkem Krotajch s vyvinutou vodní a litorální vegetací přecházející v porosty terestrických rákosin s různě zapojenou vegetací mokřadních vrb (Příloha 2, obr. 2). Společenstva vlhkých pcháčovských luk sv. *Calthion palustris*, která jsou jedním z hlavních předmětů ochrany, jsou na jedné straně z větší části značně poškozena odvodněním a intenzifikačními zemědělskými zásahy v minulosti. Na straně druhé, je menší část porostů se zachovalým druhovým složením značně degradována v důsledku absence pravidelného hospodaření a také nevhodných managementových zásahů v současnosti.

Jednotlivá společenstva byla do syntaxonomického systému řazena většinou na úroveň svazu či asociace. Naprostá většina biotopů je značně degradovaná a má velmi různou přírodovědnou hodnotu, což činí zařazení vegetace do syntaxonomického systému v některých případech (zkulturněné travní porosty) poněkud komplikované.

6.1 Syntaxonomický přehled vegetace

(nejsou zahrnuta společenstva s dominancí náletů pionýrských dřevin a další biotopy silně ovlivněné či vytvořené člověkem)

tř. *Potametea*

ř. *Potametalia*

sv. *Parvopotamion*

as. *Potametum crispum*

tř. *Phragmito-Magnocaricetea*

ř. *Phragmitetalia*

sv. *Phragmition communis*

as. *Typhetum angustifoliae*

as. *Phragmitetum communis*

ř. *Magnocaricetalia*

sv. *Caricion gracilis*

tř. *Molinio-Arrhenatheretea*

sv. *Arrhenatherion elatioris*

as. *Pastinaco sativae-Arrhenatheretum elatioris*

sv. *Calthion palustris*

as. *Angelico sylvestris-Cirsietum oleracei*

as. *Scirpo sylvatici-Cirsietum cani*

as. *Caricetum cespitosae*

tř. *Rhamno-Prunetea*

ř. *Prunetalia*

sv. *Berberidion*

tř. *Alnetea glutinosae*

ř. *Salicetalia auritae*

sv. *Salicion cinereae*

6.2 Charakteristika jednotek aktuální vegetace

6.2.1 Makrofytní vegetace stojatých vod (V1F)

Vegetace vodních makrofyt je bohatě vyvinuta v rybníce Krotajch s monodominantním zastoupením rdestu kadeřavého (*Potamogeton crispus*). Z dalších druhů vodních makrofyt byl zaznamenán pouze sporadický výskyt okřešku menšího (*Lemna minor*). Syntaxonomicky jednotku reprezentuje sv. *Parvopotamion* (as. *Potametum crispi*).

6.2.2 Rákosiny stojatých vod (M1.1)

Jedná se o litorální porosty vyvinuté v záhlaví rybníka Krotajch s monodominantním zastoupením orobince úzkolistého (*Typha angustifolia*) a také zarůstající nevelkou tůň v jižní části Přírodní památky s dominantním zastoupením rákosu (*Phragmites australis*). Fytcenologicky tyto porosty charakterizuje sv. *Phragmition communis*, konkrétně as. *Typhetum angustifoliae* a as. *Phragmitetum communis*.

6.2.3 Vegetace vysokých ostřic (M1.7)

Porosty vysokých ostřic jsou na lokalitě plošně velmi omezeným biotopem. Jedná se o porosty v zarůstající trvale zvodněné části odvodňovacích struh. Jsou to porosty nevyhraněné, s dominantním zastoupením ostřice ostré (*Carex acutiformis*) či ostřice pobřežní (*Carex riparia*), vtroušeně místy s krtičníkem křídlatým (*Scrophularia umbrosa*), vtroušeně s druhy vlhkých pcháčových luk po okrajích odvodňovacích kanálů. Ze syntaxonomického pohledu se jedná o společenstva blízka sv. *Caricion gracilis*.

6.2.4 Vlhké pcháčové louky (T1.5)

Společenstva vlhkých pcháčových luk sv. *Calthion palustris* různých typů představovala v minulosti dominantní vegetační typ na celém území PP. Vlivem odvodnění a zemědělské intenzifikace větší části sledovaného území došlo ke značnému omezení zachovalých společenstev. Následně tato společenstva vázaná na strojově obtížně obdělávatelné pozemky postupně podlehla sukcesi mokřadních vrbín, terestrických rákosin a celkové eutrofizaci způsobené splachy z okolních polností, intenzivně obhospodařovaných luk a absenci exportu živin při seči. Do současnosti se však zachovaly pouze plošně omezené fragmenty společenstev blízkých as. *Angelico sylvestris-Cirsietum oleracei*, místy s přechody k as. *Scirpo sylvatici-Cirsietum cani* či as. *Caricetum cespitosae*. Vegetace je poměrně mozaikovitá a její druhové složení do jisté míry určuje míra degradace (eutrofizace, odvodnění) a provozovaný management. Významně jsou zastoupeny širokolisté druhy bylin jako pcháč zelinný (*Cirsium oleraceum*) a pcháč šedý (*Cirsium canum*), hadí kořen větší (*Bistorta major*), místy je výrazně zastoupena máta dlouholistá (*Mentha longifolia*). Místy výrazně dominuje ostřice trsnatá (*Carex cespitosa*) a ostřice ostrá (*Carex acutiformis*), vtroušeně se vyskytuje olešník kmínolistý (*Selinum carvifolia*), prvosenka vyšší (*Primula elatior*), krvavec toten (*Sanguisorba officinalis*), sítina sivá (*Juncus inflexus*) aj. Vzácně je místy zastoupen úpolín vyšší (*Trollius altissimus*).

Na neobhospodařovaných plochách, které doposud nepodlehly sukcesi mokřadním vrbínám jsou vyvinuta společenstva as. *Caricetum cespitosae*, tvořené bultovitými porosty ostřice trsnaté (*Carex cespitosa*), vtroušeně s mohutnými bulty ostřice odchylné (*Carex aproinquata*). Jedná se o porosty druhově chudé a místy značně ruderalizované kopřivou (*Urtica dioica*) či kerblíkem lesním (*Anthriscus sylvestris*) a masivně zarůstající expandujícím rákosem (*Phragmites australis*).

Značnou část přírodní památky zaujímají odvodněné, zkulturněné porosty původních pcháčových luk s ochuzeným druhovým složením a odlišnými dominantami. Významně je zastoupena psárka luční (*Alopecurus pratensis*), lipnice luční (*Poa pratensis*), medyněk vlnatý (*Holcus lanatus*), sítina sivá (*Juncus inflexus*) a oba druhy pcháčů (*Cirsium oleraceum*, *Cirsium canum*). Vtroušeně je zastoupen blatouch bahenní (*Caltha palustris*), hadí kořen větší (*Bistorta major*) či ostřice ostrá (*Carex acutiformis*) aj. Místy se vyskytuje významný podíl ruderalních druhů (*Symphytum officinale*, *Taraxacum* sect. *Ruderalia*, *Rumex crispus*).

6.2.5 Mezofilní ovsíkové louky (T1.1)

Mezofilní luční porosty jsou na území přírodní památky zastoupeny omezeně na východním okraji území na sušší vyvýšené ploše podél silnice (viz Příloha 2, obr. 2). Jedná se o dvousečné louky s dominantním zastoupením ovsíku vyvýšeného (*Arrhenatherum elatius*) a ovsíře pýřitého (*Avenula pubescens*), vtroušeně s výskytem kopretiny luční (*Leucanthemum vulgare* agg), šalvěje luční (*Salvia pratensis*), kakostu lučního (*Geranium pratense*), jetele lučního (*Trifolium pratense*), řebříčku obecného (*Achillea millefolium*), pastináku setého (*Pastinaca sativa*) či chrpy čekánek (*Centaurea scabiosa*). Okrajově v nejsušší části jsou omezeně zastoupeny i druhy suchých trávníků (*Bromus erectus*). Místy jsou společenstva ruderalizované *Symphytum tuberosum*. Syntaxonomicky je tato vegetace blízká sv. *Arrhenatherion elatioris*, konkrétně as. *Pastinaco sativae-Arrhenatheretum elatioris* a tvoří plynulé přechody s degradovanými společenstvy sv. *Calthion palustris*.

6.2.6 Mokřadní vrbiny (K1)

Porosty mokřadních vrb jsou na zkoumaném území vyvinuty velmi bohatě a tvoří pokročilé sukcesní stadium na bývalých vlhkých lukách a na místě již téměř zazemněného malého rybníka v jižní části území. Vytvářejí jednak husté porosty s dominantním zastoupením vrby

šedavé (*Salix cinerea*), podél odvodňovacích kanálů a v porostech terestrických rákosin se místy vyskytují jednotlivé polykormony. Místy jsou porosty v pokročilém stadiu degradace s přechody do náletů listnatých dřevin. Fytocenologicky se jedné o porosty sv. *Salicion cinereae*.

6.2.7 Mezofilní křoviny (K3)

Vegetace mezofilních křovin sv. *Berberidion* je na území PP vyvinuta maloplošně a omezeně na jz části hráze rybníka Krotajch. Tvoří ji husté polykormony trnky (*Prunus spinosa*), pouze vzácně a omezeně jsou zastoupeny jiné druhy křovin (*Rosa canina*, *Crataegus* sp.). Podrost je převážně ruderalního charakteru a pouze jednotlivě se vyskytují lemové druhy (*Agrimonia eupatoria*).

6.2.8 Kulturní travní porosty (X5)

Do této jednotky jsou řazeny druhově ochuzené travní porosty s minimálním podílem druhů vlhkých pcháčových trávníků, či mezofilních ovsíkových luk s výrazným zastoupením druhů ruderalních či produkčně významných. Vznikly odvodněním, hnojením a pravděpodobně i přeoráním původních travních porostů. Jedná se o pravidelně kosené porosty především na okrajích přírodní památky, které jsou pravděpodobně stále vystaveny významnému přísunu živin plachy z okolních polních kultur.

6.2.9 Ruderalní vegetace (X7)

Jednotka představuje jednak silně degradované porosty s dominantním zastoupením ruderalních druhů, především kopřivy (*Urtica dioica*) aj. v okrajových částech přírodní památky (viz Příloha 2, obr. 2). Na druhou stranu významnou část těchto porostů tvoří terestrické rákosiny vzniklé expanzním šířením rákosu (*Phragmites australis*) na bývalých vlhkých až slatinných loukách. Jedná se o porosty plošně poměrně významné, bezprostředně ohrožující poslední zbytky přírodních rostlinných společenstev i populace vzácných či ohrožených druhů rostlin.

6.2.10 Nálety pionýrských dřevin a výsadby (X12, X13)

Jednotka zahrnuje okrajové porosty dřevin s dominantním zastoupením vrby křehké (*Salix fragilis*), či břízy bělokoré (*Betula pendula*) na okrajích zvláště chráněného území s ruderalizovaným bylinným patrem. Při okrajích rybníka jsou zastoupeny výsadby, původně solitérních dřevin, kde dominují především mohutní jedinci topolu černého (*Populus nigra*) a okrajově vrby bílé (*Salix alba*).

Tabulka 2: Tabulka fytoocenologických snímků zaznamenaných v PP Uherčická louka v roce 2008. Poloha fytoocenologických snímků je vyznačena v Příloze 2, obr. 1.

číslo snímku	1	2	3	4	5
biotop	X5	T1.5	T1.5	M1.7	T1.1
E1 (%)	95	90	75	50	80
E0 (%)	0	0	5	0	10
E1					
<i>Achillea millefolium</i>	+	+	.	.	+
<i>Alopecurus pratensis</i>	3	.	+	.	1
<i>Angelica sylvestris</i>	.	.	r	+	.
<i>Arrhenatherum elatius</i>	2	.	.	.	2
<i>Avenula pubescens</i>	.	2	.	.	2
<i>Bistorta major</i>	.	.	r	.	.
<i>Campanula rapunculoides</i>	.	.	.	.	1
<i>Cardamine pratensis</i>	.	.	+	.	.
<i>Carex acutiformis</i>	r	1	+	.	.
<i>Carex appropinquata</i>	.	.	.	2	.
<i>Carex cespitosa</i>	.	+	3	3	.
<i>Carex ovalis</i>	.	r	.	.	.
<i>Carex panicea</i>	.	r	.	.	.
<i>Carex riparia</i>	.	+	.	1	.
<i>Centaurea jacea</i>	.	+	.	.	+
<i>Centaurea scabiosa</i>	.	.	.	.	+
<i>Cerastium holosteoides</i>	.	.	.	.	+
<i>Cirsium arvense</i>	+	+	r	+	.
<i>Cirsium canum</i>	.	1	+	r	.
<i>Cirsium oleraceum</i>	.	2	1	.	.
<i>Convolvulus arvensis</i>	.	.	.	.	r
<i>Crepis biennis</i>	.	.	.	.	1
<i>Dactylis glomerata</i>	.	+	.	.	1
<i>Deschampsia cespitosa</i>	.	r	+	.	.
<i>Equisetum palustre</i>	.	.	1	.	.
<i>Festuca rubra</i>	.	1	.	.	+
<i>Filipendula ulmaria</i>	.	.	+	.	.
<i>Galeopsis tetrahit</i>	.	.	.	+	.
<i>Galium album</i>	1	+	.	.	.
<i>Galium aparine</i>	.	.	.	+	.
<i>Galium palustre</i>	.	.	.	+	.
<i>Galium uliginosum</i>	.	r	.	.	.
<i>Geranium pratense</i>	2	.	.	.	+
<i>Heracleum sphondylium</i>	+	.	.	.	.
<i>Juncus inflexus</i>	.	.	+	.	.
<i>Lathyrus pratensis</i>	+	+	+	r	+
<i>Leucanthemum vulgare</i> agg.	.	.	.	.	+
<i>Lychnis flos-cuculi</i>	.	+	.	.	.
<i>Lysimachia vulgaris</i>	.	.	+	.	.
<i>Medicago lupulina</i>	.	.	.	.	1
<i>Mentha longifolia</i>	.	2	1	.	.

číslo snímku	1	2	3	4	5
<i>Pastinaca sativa</i>	.	.	.	.	r
<i>Phragmites australis</i>	.	r	+	1	.
<i>Pimpinella major</i>	.	+	.	.	.
<i>Plantago lanceolata</i>	.	.	.	.	1
<i>Poa pratensis</i>	2	2	1	.	2
<i>Primula elatior</i>	.	+	.	.	.
<i>Ranunculus acris</i>	.	+	.	.	+
<i>Ranunculus repens</i>	.	.	+	.	.
<i>Rumex acetosa</i>	.	+	.	.	.
<i>Salvia pratensis</i>	.	.	.	.	1
<i>Sanguisorba officinalis</i>	+	1	.	r	.
<i>Securigera varia</i>	.	.	.	.	+
<i>Selinum carvifolia</i>	.	2	1	r	.
<i>Symphytum officinale</i>	.	+	+	+	.
<i>Taraxacum sect. Ruderalia</i>	.	.	.	.	+
<i>Trifolium hybridum</i>	.	.	+	.	.
<i>Trisetum flavescens</i>	+	.	.	.	1
<i>Trollius altissimus</i>	.	.	+	.	.
<i>Urtica dioica</i>	.	.	.	+	.
<i>Veronica chamaedrys</i>	+	+	.	.	1
<i>Vicia sepium</i>	.	1	.	.	.
<i>Vicia tetrasperma</i>	.	.	.	.	r

Snímek 1: X5, kulturní luční porosty, 48°54'32,7" N, 15°38'17,7" E, 440 m n. m., plocha 16 m², 25. 5. 2008, not. L. Ekrt & E. Ekrťová

Snímek 2: T1.5, sv. *Calthion palustris*, 48°54'31,0" N, 15°38'17,3" E, 440 m n. m., plocha 16 m², 25. 5. 2008, not. L. Ekrt & E. Ekrťová

Snímek 3: T1.5, sv. *Calthion palustris*, 48°54'29,3" N, 15°38'17,6" E, 440 m n. m., plocha 16 m², 25. 5. 2008, not. L. Ekrt & E. Ekrťová

Snímek 4: T1.5, as. *Caricion cespitosae*, 48°54'31,9" N, 15°38'20,2" E, 440 m n. m., plocha 16 m², 25. 5. 2008, not. L. Ekrt & E. Ekrťová

Snímek 5: T1.1, as. *Pastinaco sativae-Arrhenatheretum elatioris*, 48°54'32,2" N, 15°38'26,0" E, 440 m n. m., plocha 16 m², 25. 5. 2008, not. L. Ekrt & E. Ekrťová

7 Závěry a doporučení pro ochranu a management

7.1 Obecné zásady managementu

- Pro zachování fragmentů cenných rostlinných společenstev a populací vzácných, ohrožených a zvláště chráněných druhů rostlin **je zásadní zajistit pravidelnou každoroční seč i strojově obtížně obhospodařovatelných pozemků.**
- Po pokosení nenechávat biomasu ležet na plochách déle jak 7 dní. Je vhodné nechat seno na ploše proschnout a pečlivě plochu poté vyhrabat.
- **Nepálit biomasu na přírodně cenných plochách.** Preferovat odvoz biomasy, na všech plochách je odvoz sena reálný. Pokud bude nutné biomasu pálit, tak vždy mimo nejcennější přírodní společenstva, na okraji PP a po spálení popel odstranit (např. vynosit na pole).
- Pro budoucí zachování a případně zlepšení stavu rostlinných společenstev je žádoucí **pokusit se o alespoň částečnou nápravu vodního režimu lokality**, např. hrazením, některých odvodňovacích struh (viz Příloha 2, obr. 3).
- Časovou a prostorovou diferenciaci seče je vhodné provádět především s ohledem na výsledky entomologických průzkumů. Území PP je značně zasaženo celkovou eutrofizací a každý export živin je žádoucí, pokud neohrozí další předměty ochrany PP.
- Z důvodu omezení splachů zeminy ze sousední polní kultury by bylo vhodné uvažovat o vysazení pásu křovin (*Prunus spinosa*, *Crataegus* sp., *Rosa canina*), či ovocných dřevin, regionálního původu podél j. až jjv. okraje PP.

7.2 Návrh managementu dle dílčích ploch

segment 1

Charakteristika plochy: Porosty mezofilních křovin s jednotlivými solitérními jedinci dřevin (*Populus nigra*) na boční hrázi rybníka.

Návrh opatření: Plocha nevyžaduje nezbytně speciální management. Možné a vhodné je pouze periodické zmlazení části křovin vysekáním v periodě 10 let.

segment 2

Charakteristika plochy: Vodní plocha s výskytem vodních makrofyt.

Návrh opatření: V současnosti nevyžaduje nezbytně speciální management. Nežádoucí je zavedení intenzivního chovu ryb nebo drastické způsoby odbahnění s vytvořením deponií po obvodu rybníka. Odbahnění s ponecháním většiny litorálních porostů spojené s odvozem materiálu (sedimentu) není bezprostředně nutné, ale také není v budoucnu nežádoucí.

segment 3

Charakteristika plochy: Litorální zóna s porosty rákosin s dominantním zastoupením střídavě *Typha angustifolia* a *Phragmites australis*.

Návrh opatření: Plocha nevyžaduje speciální management.

segment 4

Charakteristika plochy: Zkulturněné, eutrofní mezofilní luční porosty s dominantním zastoupením produkčně významných druhů trav. Pravidelná seč.

Návrh opatření: Žádoucí je pravidelná seč 2 x ročně (VI, VIII) spojená s odvozem biomasy, která zajistí pravidelný export živin z této značně eutrofní plochy. Obecně je vhodné i občasné (1x za 2-3 roky) bránování v podzimním období, které může podpořit rozvoj bylinných, konkurenčně slabších druhů. Naopak nežádoucí je mulčování. Pokud je to nezbytně nutné, je

možné pálení biomasy na okraji plochy a musí následně dojít k odstranění popele ze spáleniště.

segment 5

Charakteristika plochy: Fragment porostů původních vlhkých až střídavě vlhkých luk sv. *Calthion palustris* s prostorově různou mírou degradace vlivem eutrofizace, případně absence managementu v minulosti.

Návrh opatření: Naprosto zásadní je provádět pravidelnou seč alespoň 1x ročně, nejlépe v průběhu 1. poloviny července. Seno sušit na místě, shrabávat až suché seno. Pokosenou biomasu neponechávat na místě ležet déle než 7 dní. **Zásadně nepálit biomasu na ploše!!!** Velmi žádoucí by bylo nejen důsledné vysekání okrajů, ale také odstranění částí vrbin a vytvoření pravidelně koseného propojení mezi plochami č. 5 a č. 11 (viz. Příloha 2, obr. 3)

segment 6

Charakteristika plochy: Bývalé vlhké louky silně degradované expanzí *Phragmites communis*, na okraji sporadicky výskyt **upolínu vyššího** (*Trollius altissimus*). Bez managementu.

Návrh opatření: Zásadní je obnova pravidelné seče v prvních 3–5ti letech vhodná opakovaná seč nejméně 2x ročně (červen-červenec), která pomůže částečně omezit expanzi rákosu (*Phragmites communis*) a ruderálních či nitrofilních druhů. Pečlivě vyhrabat a odstranit biomasu. Nepálit biomasu na místě.

segment 7

Charakteristika plochy: Vodní plocha zarůstající rákosinami

Návrh opatření: V současnosti nevyžaduje nezbytně speciální management. Nežádoucí je zavedení intenzivního chovu ryb či kachen nebo drastické způsoby odbahnění s vytvořením deponií po obvodu tůně.

segment 8

Charakteristika plochy: Okraj polní kultury

Návrh opatření: Běžné zemědělské hospodaření. Nežádoucí je používání vysokých dávek agrochemikálií.

segment 9

Charakteristika plochy: Ruderální porosty se skupinou náletových dřevin.

Návrh opatření: V současnosti nevyžaduje nezbytně speciální management. Nežádoucí je vyvážení krmiva pro lesní zvěř. Tato činnost sebou nese výraznou eutrofizaci nejen této plochy, ale je neslučitelná se smysluplnou existencí a funkcí přírodní památky.

segment 10

Charakteristika plochy: Zapojené porosty mokřadních vrbin v mozaice s porosty terestrických rákosin.

Návrh opatření: V současnosti nevyžaduje nezbytně speciální management. Nežádoucí je zřizování a provoz zařízení pro výkon myslivosti (krmeliště, krmelce aj.). Na vybraných místech je vhodné porosty vysekat a zavést pravidelnou seč z důvodu vytvoření přímého spojení mezi jednotlivými fragmenty zachovalých vlhkých pcháčových a ostřicových luk a částečná obnova těchto porostů na plochách v pokročilém stádiu sukcese.

segment 11

Charakteristika plochy: Fragment porostů původních vlhkých luk sv. *Calthion palustris* s prostorově různou mírou degradace vlivem eutrofizace, odvodnění a absence managementu v minulosti. Výskyt zbytkové populace **upolínu vyššího** (*Trollius altissimus*)

Návrh opatření: Naprosto zásadní je provádět pravidelnou seč alespoň 1x ročně, nejlépe v průběhu 1. poloviny července. Seno sušit na místě, shrabávat až suché seno. Pokosenou biomasu neponechávat na místě ležet déle než 7 dní. **Zásadně nepálit biomasu na ploše!!!** Velmi žádoucí by bylo nejen důsledné vysekání okrajů, ale také odstranění části vrbin a vytvoření pravidelně koseného propojení mezi plochami č. 5 a č. 11 (viz. Příloha 2, obr. 3).

segment 12

Charakteristika plochy: Bývalé vlhké louky silně degradované expanzí rákosu (*Phragmites australis*) a odvodněním, sporadicky výskyt **upolínu vyššího** (*Trollius altissimus*). Bez managementu.

Návrh opatření: Zásadní je obnova pravidelné seče v prvních 3–5ti letech vhodná opakovaná seč nejméně 2x ročně (červen-červenec), která pomůže částečně omezit expanzi rákosu (*Phragmites australis*) a ruderálních či nitrofilních druhů. Pečlivě vyhrabat a odstranit biomasu. **Nepálit biomasu na místě.** Vhodné je také přehrazení otevřeného odvodňovacího kanálu (viz. Příloha 2, obr. 3).

segment 13

Charakteristika plochy: Fragment porostů původních vlhkých vlhkých luk sv. *Calthion palustris* s prostorově různou mírou degradace vlivem eutrofizace, odvodnění a absence managementu v minulosti. Výskyt zbytkové populace **upolínu vyššího** (*Trollius altissimus*).

Návrh opatření: Naprosto zásadní je provádět pravidelnou seč alespoň 1x ročně, nejlépe v průběhu 1. poloviny července. Seno sušit na místě, shrabávat až suché seno. Pokosenou biomasu neponechávat na místě ležet déle než 7 dní. **Zásadně nepálit biomasu na ploše!!!** Vhodné je také přehrazení otevřeného odvodňovacího kanálu (viz. Příloha 2, obr. 3).

segment 14

Charakteristika plochy: Bývalé vlhké louky silně degradované expanzí *Phragmites communis* s dominantním zastoupením bultových ostřic. Bez managementu.

Návrh opatření: Zásadní je obnova pravidelné seče alespoň 1x ročně (červen-červenec), alespoň na zachovalejší části území. Seč je třeba provádět pečlivě se sesekáváním trsů včetně vyhrabání. **Nepálit biomasu na místě.** Vhodné je neprovádět seč homogenně a plošně na některých plochách výrazné bulty ponechávat. Snažit se obecně vytvoření heterogenní mozaiky a omezení expanze rákosu a vrbin.

segment 15

Charakteristika plochy: Značně pozměněná (odvodnění, intenzifikace) společenstva sv. *Calthion palustris* pravidelně obhospodařovaná strojovou sečí.

Návrh opatření: Žádoucí je pravidelná seč 2x ročně (červen-srpen) spojená s odvozem biomasy, která zajistí pravidelný export živin. Obecně je vhodné i občasně (1x za 2-3 roky) bránování v podzimním období, které může podpořit rozvoj bylinných, konkurenčně slabších druhů. Naopak nežádoucí je mulčování. Pokud je to nezbytně nutné, je možné pálení biomasy na okraji plochy a musí následně dojít k popele ze spáleniště.

segment 16

Charakteristika plochy: Kulturní travní porosty.

Návrh opatření: Žádoucí je pravidelná seč 2x ročně (červen-srpen) spojená s odvozem biomasy, která zajistí pravidelní export živin. Obecně je vhodné i občasné (1x za 2-3 roky) bránování v podzimním období, které může podpořit rozvoj bylinných, konkurenčně slabších druhů. Naopak nežádoucí je mulčování. Pokud je to nezbytně nutné, je možné pálení biomasy na okraji plochy a musí následně dojít k odstranění popele ze spáleniště.

segment 17

Charakteristika plochy: Vegetace mozaikovitého charakteru blízka společenstvům vysokých ostřic zarůstající odvodňovací kanál z větší části zarostlý polykormony vrb (*Salix cinerea*, *S. fragilis*).

Návrh opatření: V současnosti nevyžaduje nezbytně speciální management. Vhodné je občasné vysekávání části křovin, případně hrazení odvodňovací strouhy.

segment 18

Charakteristika plochy: Značně pozměněná (odvodnění, intenzifikace) společenstva sv. *Calthion palustris* pravidelně obhospodařovaná strojovou sečí.

Návrh opatření: Žádoucí je pravidelná seč 2x ročně (červen-srpen) spojená s odvozem biomasy, která zajistí pravidelní export živin. Obecně je vhodné i občasné (1x za 2-3 roky) bránování v podzimním období, které může podpořit rozvoj bylinných, konkurenčně slabších druhů. Naopak nežádoucí je mulčování.

segment 19

Charakteristika plochy: Částečně pozměněná (eutrofizace) společenstva mezofilních luk sv. *Arrhenatherion elatioris* pravidelně obhospodařovaná strojovou sečí.

Návrh opatření: Žádoucí je pravidelná seč 2 x ročně (červen-srpen) spojená s odvozem biomasy, která zajistí pravidelní export živin. Obecně je vhodné i občasné (1x za 2-3 roky) bránování v podzimním období, které může podpořit rozvoj bylinných, konkurenčně slabších druhů. Naopak nežádoucí je mulčování.

segment 9

Charakteristika plochy: Porosty náletových dřevin.

Návrh opatření: V současnosti nevyžaduje nezbytně speciální management.

7.3 Monitoring

Z důvodu vyhodnocení zavedených managementových opatření je vhodné sledovat jejich vliv na vývoj a druhové složení rostlinných společenstev. V průběhu tohoto IP bylo zapsáno 5 fytoocenologických snímků, jejichž poloha byla zaznamenána pomocí zeměpisných souřadnic (viz tab. 2) a je zakreslena na obr. XXX (viz Příloha XXX). Tato snímky mohou sloužit jako trvalé monitorovací plochy zaznamenaných společenstev a bylo by vhodné jejich vývoj sledovat např. při opakování IP v budoucnosti.

Doporučený postup:

- opakovat snímkování cca po 5 – 10 letech v době blízké provedení zápisu v tomto IP (před sečí, 2. pol. června).
- porovnat rozdíly mezi počty druhů a jejich abundancí. Interpretovat výskyt druhů nových, či absenci některých druhů v předchozím zápisu zaznamenaných.

8 Literatura

- ANONYMUS (1996): Návrh na PP Uherčická louka – Výsledky botanického inventarizačního průzkumu. – Ms. [depon. in. OŽP Jihomoravský kraj, Znojmo], 6 p.
- BRAUN-BLANQUET J. (1932): *Plant Sociology. The study of plant communities.* – Mc Graw-Hill Book Comp., New York, London.
- CULEK M. [ed.] (1996): *Biogeografické členění České republiky.* – [The Biogeography of the Czech Republic]. Enigma, Praha.
- ČGS (2004): *GeoINFO – geovědní informace na území ČR* [online]. – Česká geologická služba, Praha [cit. 2008-10-25]. Přístupné z [www <http://nts5.cgu.cz/website/geoinfo/>](http://nts5.cgu.cz/website/geoinfo/)
- EHRENDORFER F. & HAMANN U. (1965): *Vorschläge zu einer floristischen Kartierung von Mitteleuropa.* – *Ber. Deutsch. Bot. Ges.*, 78: 35–50.
- HOLUB J. & PROCHÁZKA F. (2000): *Red list of vascular plants of the Czech Republic – 2000.* – *Preslia*, 72 (2–4): 187–230.
- CHYTRÝ M. [ed.] (2007): *Vegetace České republiky 1. Travinná a keříčková vegetace.* – Academia, Praha.
- CHYTRÝ M., KUČERA T. & KOČÍ M. [eds] (2001): *Katalog biotopů České republiky.* – Interpretací příručka k evropským programům Natura 2000 a Smaragd, AOPK, Praha.
- CHYTRÝ M., PYŠEK P., TICHÝ L., KNOLLOVÁ I. & DANIHELKA J. (2005): *Invasions by alien plants in the Czech Republic: a quantitative assessment across habitats.* – *Preslia*, 77(4): 339–354.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. JUN., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J. [eds] (2002): *Klíč ke květeně České republiky.* – Academia, Praha.
- MACKOVČIN P., JATIOVÁ M., DEMEK J. SLAVÍK P. et al. (2007): *Brněnsko.* – In: Mackovčín P. [ed.], *Chráněná území ČR, svazek IX, AOPK ČR & EkoCentrum Brno*, Praha.
- MORAVEC J. [ed.] (1995): *Rostlinná společenstva České republiky a jejich ohrožení, 2. ed.* – Severočeskou přírodou, Litoměřice.
- MORAVEC J. et al. (1994): *Fytocenologie (Nauka o vegetaci).* – Academia, Praha.
- NEUHÄUSLOVÁ Z. [ed.] (1998): *Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky.* – Academia, Praha.
- PYŠEK P., SÁDLO J. & MANDÁK B. (2002): *Catalogue of alien plants of the Czech Republic.* – *Preslia* 74 (2): 97–186.
- SKALICKÝ V. (1988): *Regionálně fyto geografické členění.* – Hejný S. & Slavík B.[eds], *Květena ČSR 1*, 103–121, Academia, Praha.

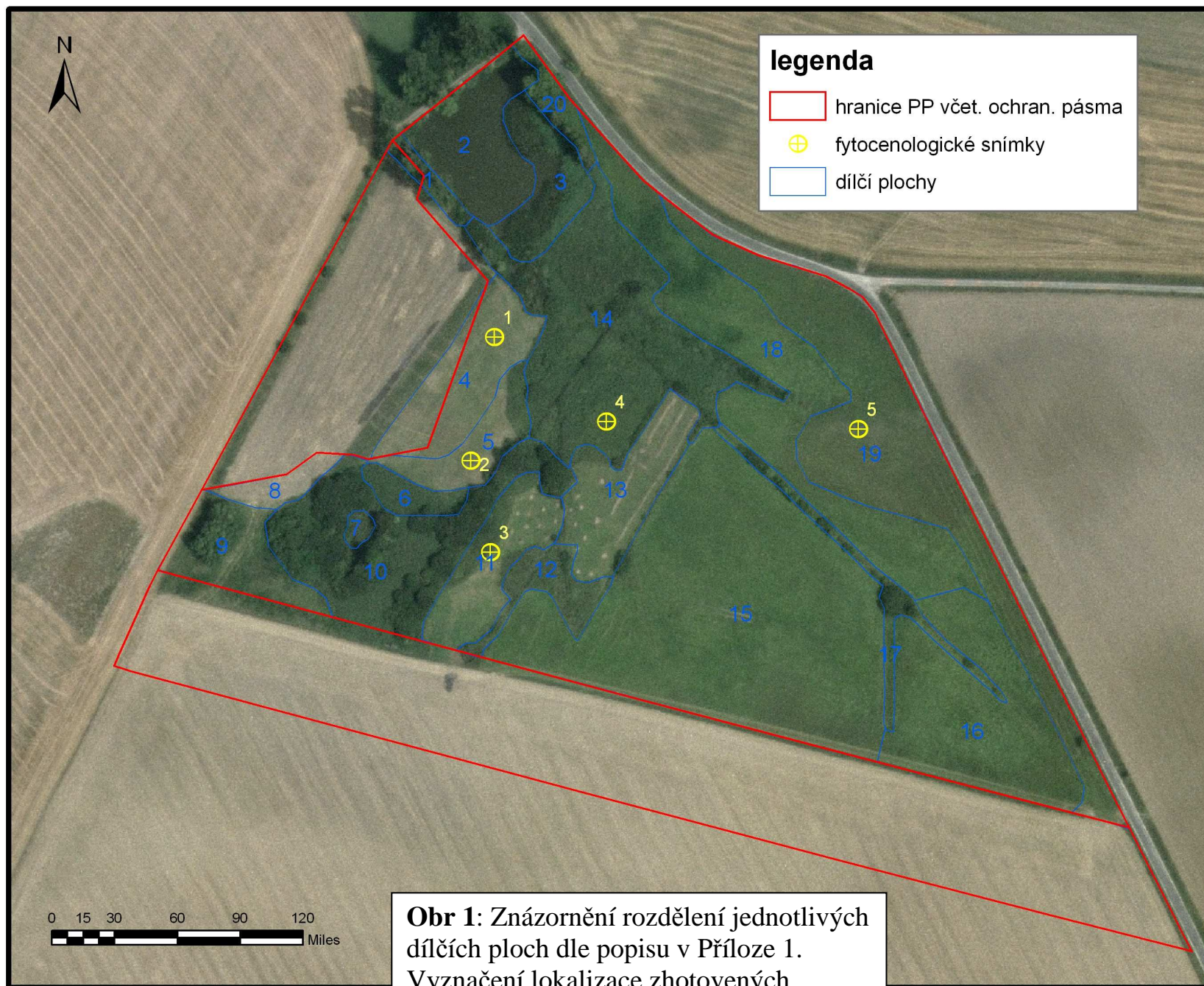
Příloha 1: Přehled a charakteristika vymapovaných segmentů (dílčích ploch) reprezentující jednotlivé vegetační jednotky (biotopy) nebo jejich mozaiky. Kódy biotopů jsou převzaty podle Katalogu biotopů České republiky (CHYTRÝ et al. 2001). Poloha jednotlivých dílčích ploch je znázorněna v Příloze 2, obr. 1.

č. plochy	Vegetační jednotka/typ plochy	Kód biotopu	Charakteristika vegetace/plochy, další poznámky
1	Mezofilní křoviny, solitérní jedinci topolů	K3/X13	Poměrně zapojené porosty mezofilních křovin s dominantním zastoupením <i>Prunus spinosa</i> , místy vtroušeně <i>Rosa canina</i> , <i>Crataegus</i> sp. V podrostu zastoupeny druhy nitrofilní a luční (<i>Galium aparine</i> , <i>Rubus</i> sp., <i>Poa pratensis</i>), vzácně druhy mezofilních lemů (<i>Agrimonia eupatoria</i>). Součástí segmentu je i polní cesta s druhy segetálními a druhy sešlapávaných ruderalních ploch.
2	Vegetace vodních makrofyt	V1F	Vodní plocha rybníka s bohatými porosty <i>Potamogeton crispus</i> .
3	Rákosiny stojatých vod	M1.1	Rozsáhlé litorální porosty v zázemí se částech rybníka s dominantním <i>Typha angustifolia</i> a okrajově <i>Phragmites australis</i> , vtroušeně se <i>Solanum dulcamara</i> .
4	Kulturní travní porost	X5	Zkulturněné, eutrofní luční porosty s dominantním zastoupením <i>Alopecurus pratensis</i> , vtroušeně <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Galium album</i> , <i>Vicia tetrasperma</i> , druhově chudé, dominují produkčně významné druhy trav.
5	Vlhké pcháčové louky	T1.5	Poslední zbytky porostů původních vlhkých až střídavě vlhkých luk sv. <i>Calthion palustris</i> s prostorově různou mírou degradace vlivem eutrofizace, případně absence managementu v minulosti. Stále druhově relativně pestré s významným zastoupením druhů <i>Cirsium oleraceum</i> , <i>C. canum</i> , <i>Selinum carvifolia</i> , <i>Carex panicea</i> , <i>C. acutiformis</i> , <i>Carex appropinquata</i> , <i>Bistorta major</i> aj. Koseno. Významně poškozováno řadou ohnišť vzniklých při pálení biomasy.
6	Degradované vlhké pcháčové louky	T1.5 – X7	Bývalé vlhké louky silně degradované expanzí <i>Phragmites australis</i> , druhy vlhkých luk stále přítomné (<i>Carex cespitosa</i> , <i>Carex appropinquata</i> , <i>Cirsium oleraceum</i> , <i>Mentha longifolia</i>), na okraji sporadicky výskyt <i>Trollius altissimus</i> . Některé části silně ruderalizované <i>Urtica dioica</i> . Vyžaduje okamžitou obnovu managementu.
7	Vodní plocha bez vegetace vodních makrofyt s porosty rákosin	V1G/M1.1	Drobná tůň s relativně čistou vodou bez zaznamenaných vodních makrofyt zarůstající rákosinami s dominantním <i>Phragmites australis</i> a obklopena hustými porosty vrbin
8	Polní kultura	X2	
9	Ruderalní vegetace	X7/X12	Ruderalní porosty s dominantním zastoupením <i>Urtica dioica</i> , <i>Symphytum tuberosum</i> , <i>Galium aparine</i> aj., skupina náletových dřevin s dominantním zastoupením <i>Salix fragilis</i> , vtroušeně druhy mokřadních vrbin <i>S. cinerea</i> , <i>S. aurita</i> , <i>S. viminalis</i> . V segmentu je myslivecký posed a eutrofizaci a ruderalizaci výrazně zvyšuje krmeliště pro zvěř. Ze zajímavějších druhů byl zaznamenán výskyt <i>Conium maculatum</i> .
10	Mokřadní vrbin s porosty terestrických rákosin	K1/X7	Husté obtížně prostupné porosty mokřadních vrbin s dominantním zastoupením <i>Salix cinerea</i> , ruderalizované <i>Sambucus nigra</i> , podrost silně eutrofní s dominantním zastoupením <i>Urtica dioica</i> , či střídaný terestrickými porosty <i>Phragmites australis</i> .
11	Vlhké pcháčové až ostřicové louky	T1.5	Zbytky původních vlhkých luk sv. <i>Calthion palustris</i> degradované absencí managementu v minulosti a odvodněním kanály, ze strany pole významný vliv eutrofizace. Dominuje <i>Carex cespitosa</i> vtroušeně se <i>Selinum carvifolia</i> , <i>Mentha longifolia</i> , <i>Carex acutiformis</i> , <i>Cirsium canum</i> , <i>Carex appropinquata</i> , <i>Colchicum autumnale</i> aj. Výskyt ca 15 trsů <i>Trollius altissimus</i> . Koseno. Poškozováno řadou ohnišť vzniklých při pálení biomasy.
12	Degradované vlhké pcháčové louky	T1.5 – X7	Fragmenty vlhkých luk sv. <i>Calthion palustris</i> zarůstající rákosem (<i>Phragmites australis</i>) a degradované odvodněním a pokračující eutrofizací. Ruderalizováno <i>Urtica dioica</i> a <i>Symphytum officinale</i> , na části

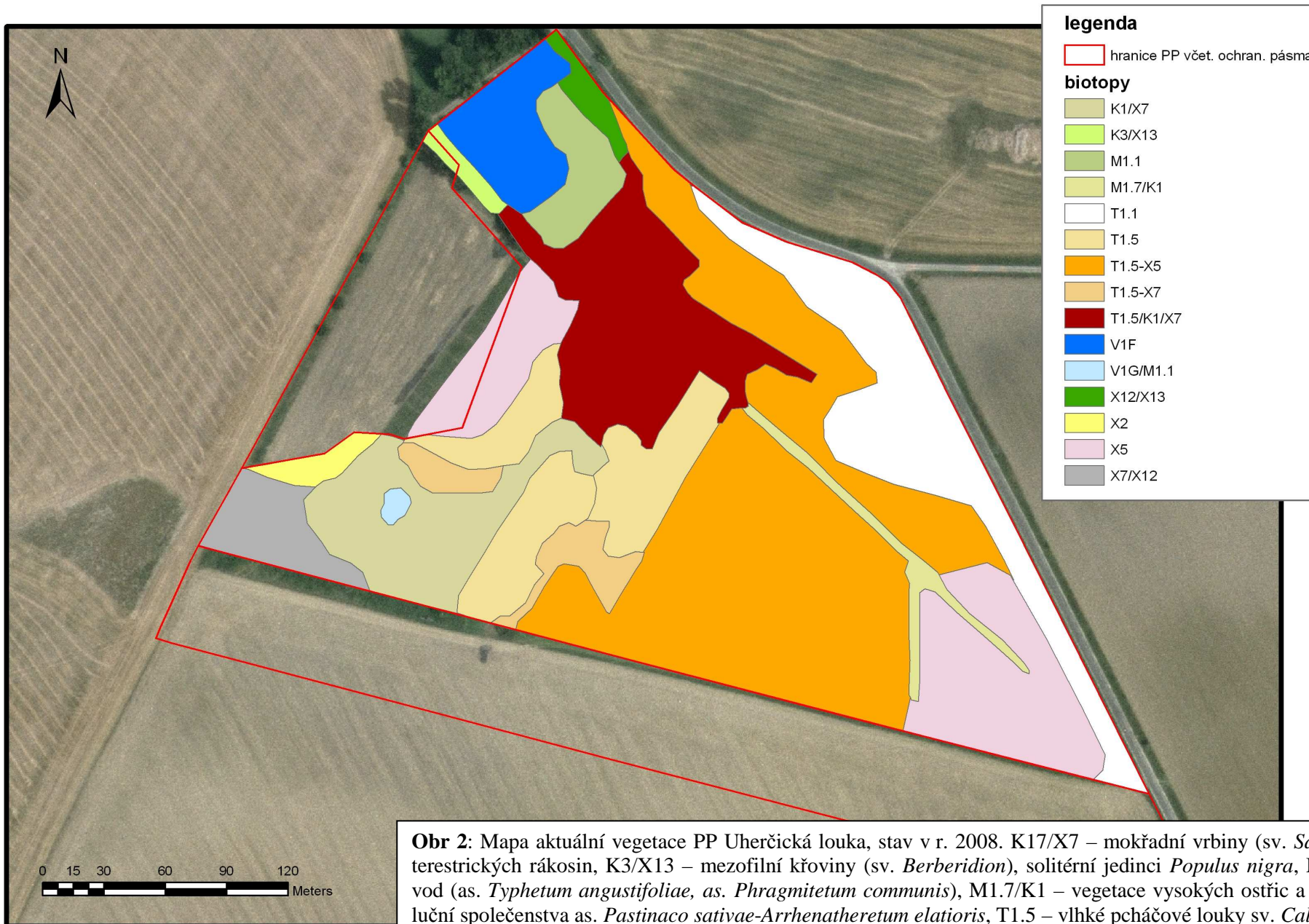
			plochy expanduje <i>Carex brizoides</i> . Druhy vlhkých luk stále zachovány (<i>C. cespitosa</i> , <i>C. appropinquata</i> , <i>Mentha longifolia</i>) Segmentem prochází zarostlý odvodňovací kanál vzácně s výskytem <i>Scropholaria umbrosa</i> . Stále přežívá ca 5 trsů <i>Trollius altissimus</i> . Vyžaduje okamžitou obnovu managementu a přehrazení odvodňovacího kanálu.
13	Vlhké pcháčové louky	T1.5	Zbytky původních vlhkých luk sv. <i>Calthion palustris</i> degradované odvodněním kanály a celkovou eutrofizací. Výrazně zastoupena <i>Alopecurus pratensis</i> , vtroušeně <i>Bistorta major</i> , <i>Cirsium oleraceum</i> , <i>Cirsium canum</i> , <i>Geranium pratense</i> aj. Výskyt ca do 15 trsů <i>Trollius altissimus</i> zejména podél vodního kanálu. Koseno. Poškozováno řadou ohnišť vzniklých při pálení biomasy. Na ploše místy řídce <i>Calamagrostis epigejos</i> .
14	Degradované vlhké ostřicové louky zarůstající mokřadními vrbinami	T1.5/ X7/K1	Silně degradované bývalé vlhké pcháčové až slatinné louky s dominantním zastoupením <i>Carex cespitosa</i> vtroušeně s <i>C. appropinquata</i> , <i>C. riparia</i> a velmi omezeně dalšími druhy především vlhkých luk (<i>Selinum carvifolia</i> , <i>Bistorta major</i> , <i>Sanguisorba officinalis</i> aj.). Porosty značně zarůstají <i>Phragmites australis</i> a mění se v terestrickou rákosinu s roztroušenými polykormony <i>Salix cinerea</i> .
15	Vlhké pcháčové louky	T1.5	Značně pozměněná (odvodnění, intenzifikace) společenstva sv. <i>Calthion palustris</i> s významných zastoupeních některých běžných druhů vlhkých luk jako <i>Cirsium oleraceum</i> , <i>C. canum</i> , <i>Caltha palustris</i> , <i>Carex acutiformis</i> , <i>Juncus inflexus</i> , <i>Bistorta major</i> aj. Významně zastoupeny i druhy kulturního charakteru, zejména <i>Alopecurus pratensis</i> , na sušších okrajích přecházející v porosty zcela kulturního charakteru ruderalizované <i>Symphytum officinale</i> , <i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i> , místy omezeně s prvky mezofilních trávníků (<i>Galium verum</i> , <i>Crepis biennis</i> aj.).
16	Kulturní travní porost	X5	Silně zkulturněné porosty s dominantním zastoupením kulturních a ruderalních prvků (<i>Taraxacum</i> sect. <i>Ruderalia</i> , <i>Rumex crispus</i> , <i>Symphytum officinale</i> , <i>Alopecurus pratensis</i>), druhy vlhkých luk pouze omezeně (<i>Juncus inflexus</i> , <i>Scirpus sylvaticus</i> , <i>Cirsium oleraceum</i>)
17	Vegetace vysokých ostřic a mokřadních vrbin	M1.7/K1	Vegetace mozaikovitého charakteru blízká společenstvům vysokých ostřic zarůstající odvodňovací kanál z větší části zarostlý polykormony vrb (<i>Salix cinerea</i> , <i>S. fragilis</i>). Významněji zastoupeny porosty s dominancí <i>Carex acutiformis</i> a <i>C. riparia</i> , vtroušeně <i>Scropholaria umbrosa</i> . Vzácně při okrajích <i>Colchicum autumnale</i> .
18	Vlhké pcháčové louky	T1.5-X5	Silně degradované (intenzifikace, odvodnění) vlhké pcháčové louky sv. <i>Calthion palustris</i> s výrazným stupněm ruderalizace <i>Symphytum officinale</i> . Významně zastoupeny druhy <i>Scirpus sylvaticus</i> , <i>Juncus inflexus</i> , <i>Cirsium oleraceum</i> , <i>Cirsium canum</i> , místy vtroušeně <i>Filipendula ulmaria</i> , <i>bistorta major</i> aj.
19	Ovsíkové louky	T1.1	Luční porosty mezofilního charakteru, narušené a ochuzené vlivem eutrofizace a celkové intenzifikace. Stále však druhově pestré s prostorově různou, celkově nižší mírou degradace a ruderalizace. Dominují <i>Arrhenatherum elatius</i> , <i>Avenula pubescens</i> vtroušeně <i>Dactylis glomerata</i> , <i>Salvia pratensis</i> , <i>Leucanthemum vulgare</i> agg., <i>Leonthodon hispidus</i> aj. na okrajích PP na suchém okraji silnice druhy suchých luk (<i>Bromus erectus</i> , <i>Centaurea scabiosa</i> , <i>Knautia drymeia</i>)
20	Nálety a výsadby dřevin	X12/X13	Husté porosty dřevin (<i>Salix alba</i> , <i>Betula pendula</i> aj.) a trávník ruderalního charakteru na okraji silnice

Příloha 2: Mapy

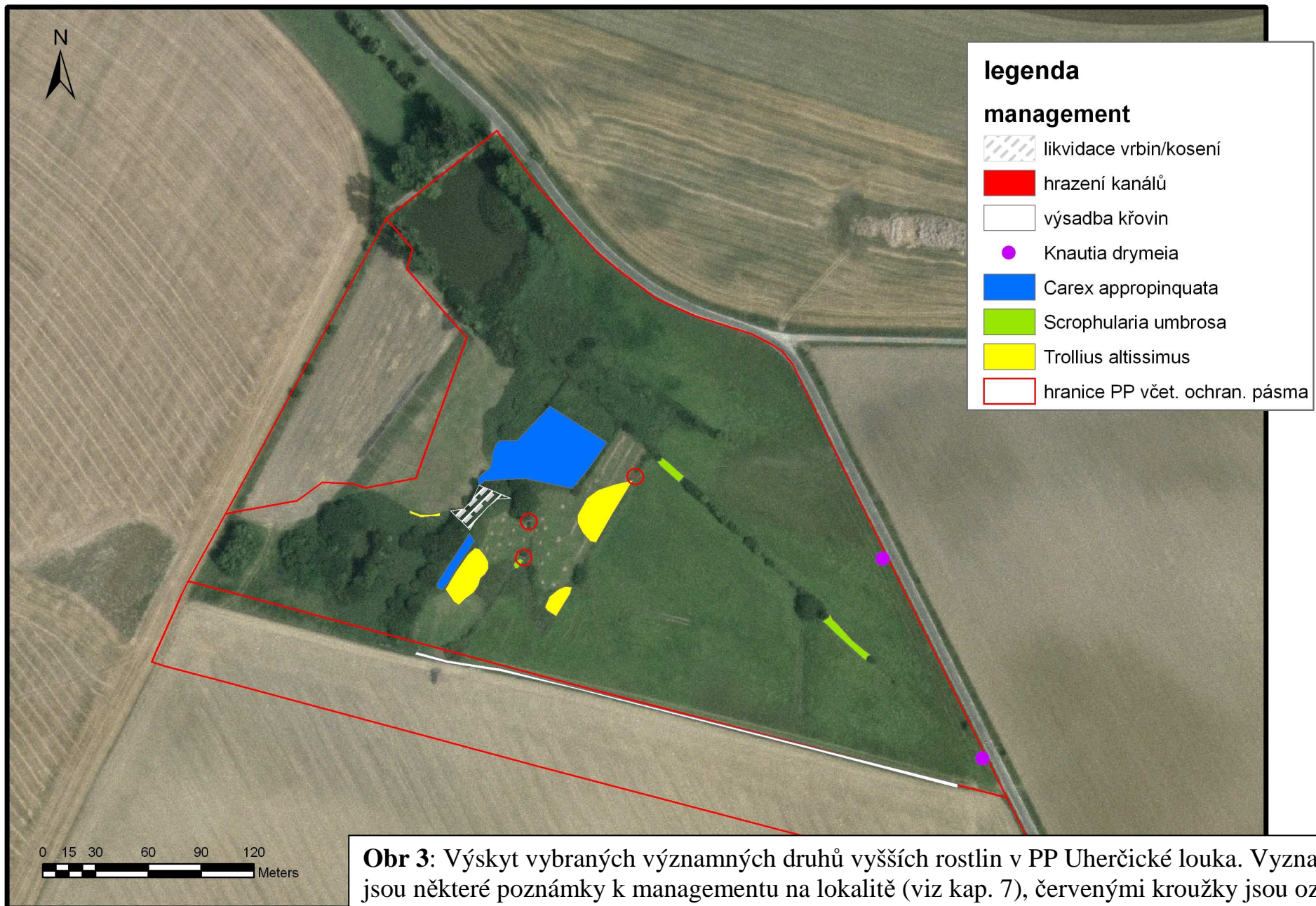
1. Zákresy dílčích ploch (dle Přílohy 1, obr. 1)
2. Mapa aktuální vegetace Přírodní památky Uherčická louka (obr. 2)
3. Mapa (obr. 3) výskytu významných druhů rostlin a vyznačení části navrhovaných managementových opatření (dle navrhovaných opatření viz kap. 7)

Obr 1: Znáornění rozdělení jednotlivých dílčích ploch dle popisu v Příloze 1. Vyznačení lokalizace zhotovených fytoocenologických snímků

Obr 2: Mapa aktuální vegetace PP Uherčická louka, stav v r. 2008. K17/X7 – mokřadní vrbiny (sv. *Salicion cinereae*) s porosty terestrických rákosin, K3/X13 – mezofilní křoviny (sv. *Berberidion*), solitérní jedinci *Populus nigra*, M1.1 – rákosiny stojatých vod (as. *Typhetum angustifoliae*, as. *Phragmitetum communis*), M1.7/K1 – vegetace vysokých ostřic a mokřadních vrbin, T1.1 – luční společenstva as. *Pastinaco sativae-Arrhenatheretum elatioris*, T1.5 – vlhké pcháčové louky sv. *Calthion palustris*, T1.5-X5 – Zkulturněné vlhké pcháčové louky sv. *Calthion palustris*, T1.5-X7 – Degradované vlhké pcháčové louky bez managementu, T1.5/K1/X7 – degradovaná společenstva as. *Caricetum cespitosae* potlačená ve značném rozsahu porosty terestrických rákosin s roztoušenými vrbinami sv. *Salicion cinereae*, V1F – Vegetace vodních makrofyt as. *Potametum crispum*, V1G/M1.1 – vodní plocha bez makrofyt zarůstající porosty as. *Phragmitetum communis*, X12/X13 – skupina náletových a vysazených dřevin, X2 – plní kultura, X5 – kulturní travní porost, X7/X12 – ruderální vegetace se skupinou náletových dřevin.

Obr 3: Výskyt vybraných významných druhů vyšších rostlin v PP Uherčické louka. Vyznačeny jsou některé poznámky k managementu na lokalitě (viz kap. 7), červenými kroužky jsou označeny plochy, kde by bylo vhodné vytvořit hrazení na odvodňovacích struhách. Vyznačené zásahy jsou navrženy v minimální variantě.